

tele | estel

Director:

ANDREU-AVELI ARTIS I TOMÁS
Editor: Diario Tele/eXpres, S. A.
Redacció, Administració i Publicitat: Aragó, 390 - BARCELONA-13
Apartat de Correus 1.525
TELEX: 05784

Telèfons:
225 05 26 — 225 40 65 — 225 44 87

Tallers:
«Publicaciones Reunidas, S. A.»
Aragó, 390 - Barcelona-13.
Dipòsit legal: B. 23313/66

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Espanya, Andorra, Portugal, Filipines, Marroc i Amèrica (excepte Estats Units i Puerto Rico):
Semestre: 390 ptes. Any: 780 ptes.
Altres països:
Semestre: 455 ptes. Any: 905 ptes.
Números endarrerits: 2 ptes. de recàrrec
Pagament anticipat per gir postal, xec, o transferència
En els preus de subscripció hi van inclosos els números extraordinaris
Les subscripcions començaran amb el primer número del mes següent al de la sol·licitud

sumari

Pàg. 3	ART I ASSAIG, per Pere Calders
Pàgs. 4 i 5	DE ZAGREB A SARAJEVO, per Ferran Planes
Pàg. 13	PER UNA REVALORACIÓ DE LA CAPELLETA, per Frederic Roda
Pàg. 15	TOTS, FILLS DE LA SOCIETAT DE CONSUM, per Sempronio
Pàg. 17	L'EROTISME QUE SOMOU LA NOSTRA SOCIETAT, per Anna Isanda
Pàg. 18	ESCOLLINT EL SEXE DE LES CRIATURES, per Mercè Arola
Pàgs. 22 i 23	LA «CONSUELO», per Xavier Benguerel
Pàgs. 24 i 25.	ALBERT CLOSAS, UN ACTOR CATALÀ, per Maria Lluïsa Antem
Pàg. 27	L'EXTRAORDINARI DON PERE, per Rossend Llates, i TERESA GIMPERA I ELS SEUS CONTRAOPINANTS, per Manuel Nadal
Pàgs. 45, 46 i 47	SOYUZ 6, 7 i 8, per Sebastià Estradé

Diversos reportatges d'actualitat i totes les seccions habituals de lletres, teatre, música, cinema, cançó, esports, etcètera.

pas a desnivell

ART I ASSAIG

per PERE CALDERS

SOSPITO que la joventut actual avorrirà el cinema per sempre. Assisteix a les sessions amb un aire de gravetat sense precedents, es proposa seriosos problemes com a públic espectador i s'enfronta a tot un esquema productor muntat de cara a donar als gats la més àgil aparença de les llebres. És evident que l'esforç d'aquesta joventut —sovint ple d'abnegació— exigeix sacrificis. L'art i l'assaig són d'un preu més elevat que el del cinema comercial. És curiós, oi? Hi ha vegades que velles pel·lícules amb totes les possibilitats comercials esgotades, reverdeixen i puguen de preu en virtut d'aquesta miraculosa transacció posada de biaix sota el signe cultural.

L'engany és més dolorós perquè ens allunya de la puresa dels orígens. En principi, el cinema com a continuador del teatre, el teatre com a continuador del joc de carrer dels joglars, té com a objectiu interessar, divertir i educar. Per aquest ordre. El propòsit d'amoïnar i de provocar un fàstic intens és una troballa relativament recent.

No sé fins a quin punt es pot considerar lícit impressionar l'espectador amb primers plans de la descomposició d'un conill o d'un dit tallat a la impensada per una manicurista de cara angelical*. Trucs d'aquesta mena són d'un efecte tan segur —i tan barat— com buidar un ull de la protagonista amb una forquilla. Amb recursos d'aquesta mena, l'espectador surt del cinema commocionat, encara que ell es pensi, en virtut d'una fàcil transposició de sentiments, que està emocionat.

En totes les branques de la comunicació a través de l'art, en qualsevol de les seves manifestacions, fa l'efecte que hem arribat a una sobrevalora-

ció de la picardia, la qual (encara que els interessats, de moment, no se'n adonin) topa amb el desig de sinceritat i de puresa de la joventut. En aquest punt, el contrasentit és gairebé patètic: els joves converteixen en negoci per als altres qualsevol iniciativa encaminada a explotar la seva bona fe.

Fa poc, la televisió del país —tan escassament imaginativa— ha tingut l'encert d'organitzar un cicle de cinema amb pel·lícules dels germans Marx. Tinc la sort que a casa meua coincideixen una colla d'amics dels meus fills, tots ells universitaris, tots ells disposats a prendre's la vida a la valenta, sense fer concessions a la frivolitat. I he pogut comprovar que rebien els films dels germans Marx com una alenada d'aire fresc, que els permetia treure's del domunt una part del pes que accepten de tragar amb tanta generositat, tan sense engaltar. He vist com reien sense donar-se'n vergonya, i com comentaven agudament les situacions sense empatxar-se de transcendència; alguna cosa els havia tensat la facultat de vibrar al marge de la grassa mobilització de les esgarriances. I només es tractava d'uns films sense pretensions realitzats fa més de trenta anys!

És possible que, d'un moment a l'altre, la facilitat com a sistema sigui sotmesa a revisió. Si això s'esdevé, veurem com els llestos hauran de retornar amb una correguda —els talons els tocaran el clatell— als punts de represa abandonats provisionalment perquè plantejaven incòmodes problemes.

* Qui en tingui moltes ganes, pot veure «Repulsió», de Polansky.